

GD-staben/Krisberedskap
TiB Socialstyrelsen
tib@socialstyrelsen.se

Socialdepartementet
TiB i regioner, Folkhälsomyndigheten, MSB, SKR

Socialstyrelsens nationella lägesrapport 2020-03-09

Socialstyrelsen lämnar härmed en uppdaterad nationell lägesrapport med anledning av händelsen covid-19. Lägesrapporten är indelad i underrubrikerna lägesbild, lägesanalys, inriktning och beslut, samordning och genomförande samt utvärdering.

Lägesbild

- Folkhälsomyndigheten höjde den 3 mars 2020 risken för importfall till Sverige till *mycket hög* och risken för spridning i Sverige annat än till personer runt enstaka importfall till *måttlig*.
- Samtliga regioner har inventerat totalt sjuttioen sjukhus enligt en standardiserad mall som Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten skickade till regionerna den 27 februari 2020. Nedan redovisade siffror från inventerade sjukhus är aktuella under en kortare period.
- En fjärdedel rapporterar om en *måttlig påverkan* på tillgång till *förbrukningsmateriel (inkl. skyddsutrustning)*, fem procent bedömer påverkan som *betydande* eller *kritisk*.
- En fjärdedel rapporterar om en *måttlig påverkan* på *infektionssjukvårdsverksamheten*, åtta procent bedömer påverkan som *betydande*.
- Tolv procent rapporterar om en *måttlig påverkan* på *akutsjukvårdsverksamheten*.
- Fem procent rapporterar om en *måttlig påverkan* på *intensivvårdsverksamheten*, drygt en procent bedömer påverkan som *betydande*.
- En femtedel rapporterar om en *måttlig sammanvägd påverkan* på sjukhusets verksamhet.
- En tiondel rapporterar om en *måttlig påverkan* på den *katastrofmedicinska beredskapen*, drygt en procent bedömer påverkan som *betydande*.
- Majoriteten av inventerade sjukhus har upprättat rutiner för omhändertagande av patient med misstänkt eller bekräftad covid-19.
- På drygt hälften av inventerade sjukhus har färre än hälften av relevant personal genomgått träning och övat omhändertagande av patienter vid:
 - akut bedömning av covid-19
 - isoleringsvård av patient med bekräftad covid-19, eller
 - intensivvård på isoleringsenhet

- Flertalet regioner har rapporterat om brist eller risk för brist på personlig skyddsutrustning och provtagningsmateriel. Vid denna inventering rapporterades det sammanlagda antalet personlig skyddsutrustning i Sveriges regioner tillräckligt för 5806 diagnosbesök och 1444 vårddyg.
- Flertalet regioner har rapporterat om en fortsatt hög belastning på 1177 Vårdguiden som ska ge råd och vidare hänvisning till personer som misstänker att de kan vara smittade av covid-19. Sedan den 28 februari 2020 bör allmänheten vända sig till 113 13 för frågor gällande covid-19 som inte berör misstänkt smitta.
- Flertalet regioner har rapporterat att kommunikationsinsatserna som krävs av regionerna är extremt resurskrävande.

Lägesanalys

- Bedömningen är att den samlade nationella katastrofmedicinska beredskapen i Sverige är opåverkad, även om regionala variationer förekommer.
- Regionerna har vidtagit aktiva ansträngningar för att säkerställa en tillfredsställande smittspårning samtidigt som prehospital akutsjukvård, hospital akutsjukvård och intensivvård upprätthålls.
- Regionerna behöver stöd med att säkerställa tillgång till adekvat personlig skyddsutrustning för hälso- och sjukvårdspersonal över tid.
- Regionerna behöver stöd med att säkerställa utbildning och träning/övning för samtlig, för situationen relevant, hälso- och sjukvårdspersonal över tid.
- Det finns ett behov av att säkerställa 1177 Vårdguidens fortsatta funktionalitet, så att personer med misstänkt smitta dirigeras till korrekt vårdinrättning för ett adekvat omhändertagande.
- Det finns ett behov av att stödja regionerna med stöd och rekommendationer för att säkerställa tillgång till, för situationen relevanta, vårdplatser i händelse av eskalerad spridning av covid-19.

Inriktning och beslut

Övergripande inriktning

Socialstyrelsens övergripande inriktning är att fortsätta *stödja* regionerna genom att:

- **Minska oklarheter** i uppdaterade lägesbilder.
- **Minska osäkerheter** i uppdaterade lägesanalyser.
- **Vid behov samordna stöd** mellan regioner.
- **Samordna stöd** till regionerna genom att vidta åtgärder för anskaffning av skyddsutrustning

- **Samordna stöd** till regionerna genom framtagandet av träning och övningsinsatser.
- **Samordna stöd** till regionerna genom relevanta råd och rekommendationer inom myndighetens expert- och ansvarsområde.

Beslut

- Socialstyrelsens Särskilda organisation fortsätter vara aktiverad tills vidare.

Samordning och genomförande

Genomförda åtgärder (ett urval)

- Socialstyrelsen skickade ut en begäran om lägesbild med anledning av Coronavirus 2019 (covid-19) till Sveriges regioner 27 februari 2020.
- Socialstyrelsens särskilda organisation har kvalitetssäkrat lägesanalysen genom att komplettera och verifiera informationsunderlaget till den nationella lägesbilden i samverkan med regionerna. Den 6 mars 2020 genomförde Socialstyrelsen en samverkanskonferens på nationell nivå där regionerna bekräftade den insamlade lägesbilden, med tillägget att risken för brist av viss skyddsutrustning förstärkts, samt en betoning av rådande belastning av 1177.
- Socialstyrelsen har deltagit i samverkanskonferenser med Folkhälsomyndigheten, MSB, SKR, Läkemedelsverket och Arbetsmiljöverket angående bristsituationer och uppkomna arbetsmiljöproblem.
- Socialstyrelsen informerar regeringen löpande, och samverkar med regioner, Folkhälsomyndigheten och andra för händelsen relevanta nationella och internationella aktörer.
- Socialstyrelsen genomför varje fredag regelbundna samverkanskonferenser på nationell nivå regionernas beredskapsorganisationer. Sedan januari deltar Folkhälsomyndigheten och SKR med anledning av covid-19.

Pågående och planerade åtgärder (ett urval)

- Utifrån den nationella lägesanalysen av regionernas inskickade lägesbilder arbetar Socialstyrelsen med att möta regionernas behov.
- Från samverkansmöte med Läkemedelsverket den 3 mars 2020 framkommer att Läkemedelsverket ännu inte fått några signaler om läkemedelsbrister till följd av covid-19 i Europa, men att det kan ändras snabbt. Läkemedelsverket startar ett arbete med att lista de mest nödvändiga läkemedel vid ett eskalerat läge. Utifrån listan tas diskussion med Socialstyrelsen om eventuella inköp.

- Socialstyrelsen fortsätter med en fördjupad analys relaterat till omfallsplanering i samverkan med Folkhälsomyndigheten.
- Socialstyrelsen har påbörjat arbetet med inköp av skyddsutrustning och materiel för provtagning genom EU samt på egen hand. Leveranser har börjat inkomma i mindre kvantiteter.
- Socialstyrelsen har initierat arbetet med att bemöta behovet av tränad och övad personal för omhändertagande av patient med misstänkt eller bekräftad smitta av covid-19 genom framtagandet av uppdrag till Karolinska Institutet.
- Genom samverkan med MSB och SKR har arbetet påbörjats med att identifiera relevant informationsinhämtning från kommuner relaterat till beredskap inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

Utvärdering

Genomförda åtgärder och resultat

- Samtliga beslutade åtgärder har så här långt genomförts.
- Viss tidvariation i återrapportering från regionerna men det kan relateras till hög arbetsbelastning i vissa drabbade regioner.
- Genomförda åtgärder har nått önskat resultat.

Övrigt

- Kontakt med Socialstyrelsens Särskilda organisation går genom myndighetens tjänsteman i beredskap (TiB), som nås genom SOS Alarm på telefonnummer 0771-800 900.